

Guldborgsund Kommune
Parkvej 37
4800 Nykøbing F

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K
Telefon 72 28 24 00
Fax 72 28 24 01
oim@oim.dk
www.oim.dk

Sagsnr.
2012-00318

Guldborgsund Kommune rettede ved brev af 16. november 2009 med bilag henvendelse til Indenrigs- og Socialministeriet, nu Økonomi- og Indenrigsministeriet, vedrørende Statsforvaltningen Sjællands udtalelse af 15. september 2009 om eftergivelse af vandpris ved ledningsbrud.

Doknr.
181006

Dato
13-12-2013

Økonomi- og Indenrigsministeriet har nu afsluttet behandlingen af sagen. Ministeriet skal meget beklage den lange sagsbehandlingstid.

Økonomi- og Indenrigsministeriet lægger til grund, at Guldborgsund Kommune har haft en praksis om aldrig at eftergive vandprisen i tilfælde af vandspild som følge af ledningsbrud. Denne praksis indebærer efter ministeriets opfattelse, at der ikke er nogen mulighed for individuel stillingtagen. På den baggrund finder ministeriet, at kommunens praksis må anses for at afskære skønnet og dermed som udgangspunkt er ulovlig.

Økonomi- og Indenrigsministeriet finder endvidere ikke ud fra de foreliggende oplysninger grundlag for at antage, at antallet af ansøgninger i Guldborgsund Kommune om eftergivelse af vandprisen i tilfælde af ledningsbrud har et sådant omfang, at en intern regel, der begrænser afvejningen, allerede af den grund vil være lovlig.

Økonomi- og Indenrigsministeriet er på denne baggrund enig i den retsopfattelse, som Statsforvaltningen har givet udtryk for i sin udtalelse, og finder således, at Guldborgsund Kommune ikke uden udtrykkelig begrundelse kan undlade at imødekomme en ansøgning om eftergivelse af vandprisen i tilfælde af vandspild som i sagen vedrørende ejendommen [X].

Ved kopi af dette brev har Økonomi- og Indenrigsministeriet i dag meddelt Statsforvaltningen og advokat [A], Advodan Nakskov, sin retsopfattelse.

Økonomi- og Indenrigsministeriet foretager herefter ikke videre i sagen.

Nedenfor følger en beskrivelse af sagens baggrund og en nærmere begrundelse for Økonomi- og Indenrigsministeriets opfattelse.

Sagens baggrund

Ejeren af ejendommen beliggende [X], borger [B], konstaterede i forbindelse med aflæsning af vandforbruget den 7. oktober 2007, at der var forbrugt 8342 m³ vand i det forgangne afregningsår. Aflæsning af det foregående afregningsår viste et årsforbrug på 133 m³.

Den 17. oktober 2007 fik [B] udført VVS arbejde til "reparation af vandledning i jord efter stort ledningsbrud ved kloakledning". Efter endt reparation af vandledningen viste aflæsningen af vandforbruget den 17. oktober 2007, at der samlet nu var forbrugt 9017 m³ vand.

Det fremgår af faktura fra Guldborgsund Forsyning af 3. december 2007 vedrørende afregning over forbrugsafgifter for perioden 1. oktober 2006 til 30. september 2007, at opkrævning af vandprisen henholdsvis afgift af ledningsført vand (vandaflædningsafgift) udgjorde 83.810,98 kr. henholdsvis 258.456,25 kr. fratrukket indbetalt a conto. Den samlede regning lød på 425.661,38 kr.

[B] anmodede ved brev af 3. december 2007 Guldborgsund Kommune om at se på sagen i forhold til eftergivelse af betalingen som følge af det registrerede vandspild. Han henviste i den forbindelse til Standard nr. 221 fra Foreningen af Vandværker, hvoraf det af tilhørende vejledning til blanket om ansøgning om refusion af afgift af ledningsført vand blandt andet fremgår, at eftergivelse ikke gives for den del af kravet, som er mindre end normalforbruget tillagt 300 m³. Der henvises i vejledningen til § 25, stk. 5, i lov om afgift af ledningsført vand som ændret ved lov nr. 339 af 16. maj 2001.

Advokat [C] skrev ved brev af 8. januar 2008 på vegne af sin klient, [B], til Guldborgsund Kommune. Følgende fremgår blandt andet af brevet:

"Det fremgår af korrespondancen [mellem Guldborgsund Kommune og [B]], at årsagen til det ekstremt store vandforbrug mellem måler aflæsningerne den 11.10.2006 og 7.10.2007 skyldes et brud på vandledningen i jorden. Til dokumentation heraf har min klient vedlagt kopi af faktura nr. 3103 af 12. november 2007 fra Jørn's Varmeservice & VVS, der har udført "reparation af vandledning i jord efter stort ledningsbrud ved kloakledning".

Det er på baggrund af de foreliggende oplysninger min opfattelse, at ledningsbruddet ikke kan tilregnes min klient, og at han ikke har kunnet konstatere ledningsbruddet, førend i forbindelse med aflæsningen. Så snart min klient konstaterede, at der var noget galt, kontaktede han vvs-installatøren for at stoppe ledningsbruddet.

Jeg skal på den baggrund venligst anmode Dem om at meddele mig, hvorvidt Guldborgsund Kommune er indstillet på at efterkomme min klients anmodning af 3. december 2007 om eftergivelse af vandspildet udover, hvad der svarer til normalforbruget."

Guldborgsund Forsyning skrev i brev af 14. marts 2008 blandt andet følgende til [B]:

"Der ydes ikke reduktion af ejendommens vandforbrug, da ejendommen har aftaget vandforbruget.

På vandforbrug, som ikke er ledt til offentlig kloak, kan ydes reduktion på den del af vandforbruget som er større end normalforbruget + 100 %."

Det fremgår videre af brevet suppleret af faktura af 13. marts 2008 fra Guldborgsund Forsyning om afregning over forbrugsafgifter, at der ydes reduktion på afgiften af ledningsført vand (vandaflædningsafgiften) med et beløb på 247.401,06 kr. Opkrævningen af vandprisen blev fastholdt. Det samlede beløb til betaling lød herefter på 91.414,94 kr.

Advokat [C] anmodede ved brev af 21. april 2008 Guldborgsund Kommune om nærmere at oplyse hjemmelsgrundlaget, som Guldborgsund Kommune foretog den reviderede opgørelse på baggrund af.

Guldborgsund Kommune skrev ved brev af 24. april 2008 med bilag blandt andet følgende til advokat [C]:

"I medfør af Regulativ for Guldborgsund Vandforsyning afsnit 8 skal Vandinstallationer benyttes og vedligeholdes på en sådan måde at der ikke er fare for forurening af vandet, findes utætheder eller på anden måde voldes ulemper.

Vandforbruget afregnes efter målt forbrug i medfør af afsnit 9.

(...)

Der er ikke hjemmel til at yde nedslag i vandforbruget.”

Ved brev af 6. maj 2008 skrev advokat [C] blandt andet følgende til Guldborgsund Kommune:

”Jeg har konstateret, at De efter omstændighederne er indstillet på at reducere vandafledningsafgiften.

Derimod forstår jeg ikke det af Dem anførte om, at ”der er ikke hjemmel til at yde nedslag i vandforbruget”. Efter min opfattelse må det være muligt, ikke alene for private vandværker, men også for kommunal forsyning, at foretage en skønsmæssig reduktion af et vandforbrug, såfremt omstændighederne måtte tale her for.

I nærværende sag taler omstændighederne jo klart her for. Der er jo intet at bebrejde forbrugeren i nærværende sag i henseende til culpøs adfærd.

Dette er jo også baggrunden for, at De accepterer at reducere vandafledningsafgiften.

Såfremt De fastholder Deres standpunkt om ikke at yde nedslag i vandforbruget, skal jeg venligst anmode Dem om at henvise til det relevante lovgrundlag i denne forbindelse.”

Ved brev af 8. maj 2008 med bilag besvarede Guldborgsund Kommune advokat [C]’s brev af 6. maj 2008 og oplyste i den forbindelse blandt andet følgende:

”I medfør af Regulativ for Guldborgsund Vandforsyning afsnit 9 skal der betales for det vandforbrug, som leveres til ejendommen.

Vandspild kan netop undgås ved med jævne mellemrum at aflæse ejendommens måler.”

Ved brev af 10. juni 2008 skrev advokat [C] blandt andet følgende til Guldborgsund Kommune som svar på kommunens brev af 8. maj 2008:

”Jeg er helt uenig med Dem i, at det omhandlede regulativ skulle udelukke, at Guldborgsund Kommune foretager en skønsmæssig reduktion af en forbrugers vandforbrug, såfremt omstændighederne måtte tale herfor.

Som jeg tidligere har anført, taler omstændighederne i nærværende sag jo klart herfor.

Min klient har ikke i nærværende sag handlet culpøst, og der er intet at bebrejde min klient som forbruger i nærværende sag.

Guldborgsund Kommune har accepteret at reducere vandafledningsafgiften.

Det er min klare opfattelse, at der intet juridisk er til hinder for, at Guldborgsund Kommune også i nærværende sag foretager en skønsmæssig reduktion af min klients vandforbrug på baggrund af de i nærværende sag foreliggende oplysninger om årsagen til det store vandforbrug.”

Guldborgsund Kommune besvarede ved brev af 3. juli 2008 breve af 10. juni og 2. juli 2008 fra advokat [C] og oplyste i den forbindelse blandt andet følgende:

”Der fremkommer ikke nye oplysninger i Deres breve.

Endvidere anviser De ingen hjemmel til at pålægge Guldborgsund Forsyning at yde reduktion i vandforbrug.

Derfor fastholdes, at ejendommens vandforbrug skal betales.”

Ved brev af 22. august 2008 med bilag anmodede advokat [C] Statsforvaltningen Sjælland om at oplyse, hvorvidt en kommune lovligt vil kunne beslutte at eftergive vandbidrag/yde nedsalg for vandforbrug ved ledningsbrud, der ikke kan tilregnes forbrugeren. Af henvendelsen fremgår blandt andet følgende:

”Jeg vedlægger relevant korrespondance i sagen. Det fremgår heraf, at Guldborgsund Kommune over for min klient har fastholdt, at min klient i den givne situation får eftergivet vandafledningsafgift, men fortsat skal betale vandbidrag for det samlede vandforbrug i forbindelse med det omhandlede ledningsbrud.

Det omhandlede ledningsbrud kan ikke tilregnes min klient og han har ikke kunnet konstatere ledningsbruddet førend i forbindelse med aflæsning. Så snart min klient konstaterede, at der var noget galt, kontaktede han en VVS-installatør for at stoppe ledningsbruddet.

På den baggrund har Guldborgsund Kommune eftergivet vandafledningsafgift for vandspildet. Guldborgsund Kommune har imidlertid fastholdt, at ”der er ikke hjemmel til at yde nedsalg i vandforbruget”.

Som det fremgår af korrespondancen er det min opfattelse, at det er ukorrekt, når Guldborgsund Kommune henviser til, at ”der er ikke hjemmel til nedsalg i vandforbruget”. Efter min opfattelse vil kommunen lovligt kunne beslutte, at der i et tilfælde som der her omhandlede også eftergives vandbidrag/ydes nedsalg i vandforbruget.”

Ved brev af 3. september 2008 anmodede Statsforvaltningen Sjælland Guldborgsund Kommune om en udtalelse i sagen. Af kommunens svar herpå af 19. november 2008 med bilag fremgår blandt andet følgende:

”Byrådet besluttede i møde den 13. november 2008 at udtale følgende:

(...)

Reglerne om eftergivelse af vandafgift ved vandspild findes i § 25 stk. 2-7 i lovbekendtgørelse nr. 639 af 21. august 1998 med senere ændringer om afgift af ledningsført vand.

Det fremgår af disse regler, at SKAT under visse betingelser kan eftergive vandafgiften vedrørende vandspild i ejendomme til boligformål. I henhold til § 25, stk. 3 skal vandværket anmode SKAT om eftergivelse, når forbrugeren anmoder herom.

Efter § 25, stk. 4 kan SKAT alene eftergive vandafgiften i samme omfang, som vandværket afstår fra opkrævning af både afgiften og vandprisen hos forbrugeren. Det er således alene Guldborgsund Kommune som afgør, hvorvidt der skal ske eftergivelse af vandprisen i sådanne sager.

Ejendommen [X] er omfattet af Normalregulativ for Nysted Kommunale Vandforsyning, der er vedlagt i kopi. Det er således en beklagelig fejl, at kommunens forsyningsafdeling har oplyst, at ejendommen er omfattet af Regulativ for Guldborgsund Vandforsyning, da der endnu ikke er vedtaget et nyt samlet regulativ for vandforsyningen i Guldborgsund Kommuner til erstatning for regulativerne i de gamle kommuner. Fejlen har dog ikke haft betydning for sagens afgørelse, idet de relevante bestemmelser for nærværende sag har samme indhold i Normalregulativet for Nysted Kommunale Vandforsyning og i det planlagte Regulativ for Guldborgsund Vandforsyning.

Af Normalregulativet for Nysted Kommunale Vandforsyning fremgår af punkt 13.5:

”For vandspild forårsaget af brud på skjulte vandinstallationer i ejendomme til boligformål, kan ejeren af en ejendom anmode vandforsyningen om eftergivelse af statsafgiften på ledningsført vand, jf. bestemmelserne herom i lovekendtgørelse nr. 639 af 21. august 1998 om afgift af ledningsført vand, som senest ændret ved lov nr. 338 af 16. maj 2001.

Når vandforsyningen [har] modtaget en sådan anmodning, skal vandforsyningen indsende en skriftlig og begrundet anmodning om eftergivelse til de statslige told- og skattemyndigheder”.

Af de af Byrådet vedtagne delegationsbestemmelser fremgår, at Teknik og Miljøområdet – dvs. forsyningsafdelingen – træffer alle afgørelser i henhold til regulativer for offentlige vandforsyningsanlæg. Forsyningsafdelingen har besluttet, at Guldborgsund Kommune ikke afstår for opkrævning af vandprisen hos forbrugeren ved vandspild som følge af ledningsbrud, idet ejendommen har aftaget vandforbruget og da de øvrige forbrugere i givet fald ville komme til at betale for vandspildet. Afgørelsen i nærværende sag er således i overensstemmelse med kommunens afgørelser i alle andre tilsvarende sager om vandspild på grund af ledningsbrud.

Forsyningsafdelingen har tidligere forstået på SKAT, at det ikke var nødvendigt at fremsende en forbrugers anmodning om eftergivelse af vandafgiften til SKAT, når vandværket ikke vil eftergive vandprisen hos forbrugeren. SKAT har på forespørgsel nu oplyst, at sagen efter reglerne skal fremsendes til SKAT, men at SKAT vil meddele afslag allerede på grundlag af kommunens oplysning om, at kommunen ikke eftergiver vandprisen. SKAT anbefaler, at man rådgiver herom til forbrugere, der søger om eftergivelse.”

Guldborgsund Kommune sendte kopi af brevet til advokat [C] med anmodning om at få oplyst, om advokaten – uanset ovenstående – ønskede sagen fremsendt til SKAT.

Ved brev af 1. december 2008 ansøgte Guldborgsund Kommune efter advokat [C]'s anmodning herom Skattecenter Køge om eftergivelse af vandafgiften.

Ved brev af 12. december 2008 skrev Skattecenter Køge blandt andet følgende til Guldborgsund Kommune:

”SKAT kan ikke imødekomme ansøgningen – jfr. nedenfor.

Det fremgår af vandafgiftslovens § 25, stk. 4, at SKAT kun kan *eftergive afgiften i samme omfang, som den registrerede virksomhed (vandværket/kommunen) afstår fra opkrævning af afgiften og opkrævning af vandprisen over for forbrugeren.*

Kommunen har i ansøgningen meddelt at det ikke vil afstå fra at opkræve afgiften og vandprisen overfor ansøgeren. SKAT kan derfor ikke eftergive vandafgiften.”

Det fremgår af Statsforvaltningen Sjællands udtalelse af 15. september 2009 til Guldborgsund Kommune, at statsforvaltningen ikke fandt, at Guldborgsund Kommune uden udtrykkelig begrundelse kunne undlade at imødekomme ansøgningen om eftergivelsen af vandprisen. Statsforvaltningen anmodede endvidere om at blive underrettet om, hvad kommunen videre foretager i sagen.

Af Statsforvaltningen Sjællands udtalelse fremgår blandt andet følgende:

”Guldborgsund Kommune har oplyst, at man på tidspunktet for henvendelsen ikke havde fået noget fælles vandforsyningsregulativ for den nye kommune, hvorfor det er Normalregulativet for Nysted Kommunale Vandforsyning, der er gældende for den pågældende ejendom. Det skulle af dette regulativs punkt 13.5 fremgå, at når vandforsyningen har modtaget en anmodning om godtgørelse af vandafgift, skal vandforsyningen indsende en skriftlig og begrundet anmodning om eftergivelse til de statslige told- og skattemyndigheder.

Herudover er spørgsmålet reguleret af lov nr. 639 af 21. august 1998 om afgift af ledningsført vand, som ændret ved lov nr. 338 af 16. maj 2001 (ændring vedr. godtgørelse af vandafgift). Det fremgår af forarbejderne til den sidstnævnte lovændring, at denne indføres på baggrund af

et konstateret behov for at kunne eftergive vandafgift incl. Moms til staten, idet der er forekommet situationer vedr. vandspild, hvor det ikke forekommer rimeligt at fastholde afgiftens betaling. Det fremgår ligeledes, at andre godtgørelsesordninger har været overvejet, men at den valgte model, hvor ansøgning om eftergivelse indgives til vandforsyningen, vælges ud fra en række hensigtsmæssighedsbetragtninger. Det må således anses for utvivlsomt, at lovgivers hensigt har været at fastlægge bestemmelser, der muliggør godtgørelse af den meget væsentlige del af vandprisen, der vedrører grøn afgift incl. Moms. Forudsætningen for godtgørelse af denne afgift er imidlertid, at vandværket også frafalder sit krav på betaling for vandet.

(...)

I den foreliggende sag har Guldborgsund Kommune afvist at medvirke til godtgørelse af vandafgift, og begrundet dette med en fast praksis i kommunen herfor.

Kommunen har imidlertid også oplyst, at der ikke foreligger noget fælles vandforsyningsregulativ for den pr. 1. januar 2007 dannede kommune, og at det af det gældende regulativ for den pågældende vandforsyning fremgår, at ansøgninger om eftergivelse af vandafgift skal videregendes til de statslige told- og skattemyndigheder med en begrundelse herfor. Det er statsforvaltningens opfattelse, at den anførte formulering ikke støtter kommunens henvisning til en fast praksis for at afvise ansøgninger om godtgørelse og eftergivelse af vandafgifter.

Herudover fremgår det af lovgivningen på området, at der fra 2001 netop er indført særlige regler med henblik på at kunne godtgøre vandafgift i situationer som den foreliggende.

Det er således sammenfattende statsforvaltningens opfattelse, at den gældende lovgivning og det gældende regulativ har som udgangspunkt, at der skal ske godtgørelse i en situation som den foreliggende, hvorfor det kræver en udtrykkelig begrundelse fra Guldborgsund Kommune om, hvorfor man på trods heraf ikke finder grundlag for at imødekomme ansøgningen. En henvisning til en fast praksis, som ikke kan relateres til et gældende vandforsyningsregulativ findes ikke at opfylde dette krav.”

I brev af 16. november 2009 anmodede Guldborgsund Kommune Indenrigs- og Socialministeriet om at behandle Statsforvaltningen Sjællands udtalelse af 15. september 2009. Af Guldborgsund Kommunes brev fremgår blandt andet følgende:

”Guldborgsund Byråd har i møde den 12. november 2009 besluttet at anmode indenrigs- og socialministeren om at behandle en udtalelse fra Statsforvaltningen Sjælland, idet Byrådet ikke er enig i Statsforvaltningens retsopfattelse og idet sagen er af generel og principiel betydning.

(...)

I forbrugernes betaling for vandforbruget indgår dels en vandafgift og dels en pris for vandet. (Derudover betales en fast afgift.)

Vandafgiftsloven indeholder en bestemmelse om, at vandværket skal betale afgift af mindst 90 % af den vandmængde, der er fremstillet. Inden der i lov om afgift af ledningsført vand blev skabt hjemmel for eftergivelse, var især mindre vandværker nødsaget til at opkræve afgiften i forbindelse med ledningsbrud hos den enkelte forbruger – selvom vandværket gerne ville eftergive – da vandværket ellers ville komme ned under 90-pct.-grænsen.

På denne baggrund blev reglerne i § 25 stk. 2-7 indsat i lov om afgift af ledningsført vand med virkning fra 1. januar 2001, således at det blev skabt hjemmel for at det var muligt at eftergive forbrugeren vandafgiften uden at det fik betydning for om vandværket overholdt grænsen på 90 pct.

Det fremgik af reglerne i § 25 i lov om afgift af ledningsført vand, at det var Told- og skatteforvaltningen som – under visse betingelser – kunne eftergive vandafgiften.

Af lovens § 25, stk. 4, 1. pkt. fremgik at, "Told- og skatteforvaltningen kan kun eftergive afgiften i samme omfang, som den registrerede virksomhed afstår fra opkrævning af afgiften og fra opkrævning af vandprisen over for forbrugeren".

Af bemærkninger til bestemmelsen fremgår (lovforslag 158, FT 2000/1):

"Den eftergivelse af vandafgift, der finder sted, skal stille forbrugeren neutralt. Det er derfor en forudsætning, at også vandprisen eftergives. Bestemmelsen giver dog ikke told- og skattemyndighederne hjemmel til at træffe afgørelse om vandværkets eftergivelse af vandprisen. Imidlertid vil vandværkets eftergivelse af vandprisen være en forudsætning for, at vandafgiften kan eftergives. Eftergivelse forudsætter derfor enighed mellem vandværk og forbruger".

Byrådet mener herefter at det fremgår tydeligt at selve loven – og i øvrigt også af bemærkningerne til loven –, at vandværket suverænt afgør, om man vil eftergive vandprisen, og at en sådan beslutning ikke kræver nogen begrundelse. Kommunen skal naturligvis behandle forbrugeren ens, og dette er også sket, da der ikke er nogen forbrugere, som har fået eftergivet vandprisen ved ledningsbrud.

Ved indførelse af reglerne i § 25 stk. 2-7 i lov om afgift af ledningsført vand blev der således skabt hjemmel for at vandafgiften kunne eftergives, men det forudsatte at kommunen også ønskede at eftergive vandprisen.

I den konkrete sag var ejendommen [X] omfattet af Normalregulativ for Nysted Kommunale Vandforsyning på tidspunktet for ledningsbruddet.

Efter lovens § 25, stk. 3 skal vandværket anmode skattemyndighederne om eftergivelse, når forbrugeren anmoder herom, uanset om vandværket vil eftergive vandprisen. Det er således i overensstemmelse med loven at det i regulativets punkt 13.5 var anført, at ejeren kunne anmode vandforsyningen om eftergivelse og at vandforsyningen herefter skulle indsende en skriftlig og begrundet anmodning om eftergivelse til Told- og skatteforvaltningen.

(...)

Byrådet mener, at kommunens afgørelser – om man efter fast praksis ikke eftergav vandprisen i tilfælde af vandspild hos en forbruger som følge af ledningsbrud – var i overensstemmelse med lovgivningen, og at Statsforvaltningens udtalelse derfor ikke er korrekt. Byrådet anmoder derfor Indenrigs- og socialministeren om at behandle sagen."

Ved brev af 8. februar 2010 med bilag anmodede Indenrigs- og Socialministeriet den tidligere By- og Landskabsstyrelse, nu Naturstyrelsen, om en generel udtalelse vedrørende kommuners mulighed for at eftergive vandprisen i tilfælde af vandspild.

Ved e-post af 31. august 2010 fremsendte By- og Landskabsstyrelsen en generel udtalelse vedrørende vandforsyningens mulighed for at eftergive vandprisen i tilfælde af vandspild til det daværende Indenrigs- og Sundhedsministerium. Følgende fremgår blandt andet af udtalelsen:

"Anmodningen af den generelle udtalelse vedrørende vandforsyningens mulighed for at eftergive vandprisen i tilfælde af vandspild vedrører reglerne på Miljøministeriets og Skatteministeriets område.

Miljøministeriet har den 31. maj 2010 indhentet en beskrivelse af reglerne hos Skatteministeriet. Den generelle udtalelse vil derfor afspejle reglerne på Skatteministeriets og Miljøministeriets område.

Skatteministeriets lovgivning

Lov om afgift af ledningsført vand, jf. lovbekendtgørelse nr. 639 af 21. august 1998, blev ændret ved lov nr. 338 af 16. maj 2001. Hermed blev der etableret en generel eftergivelsesordning i

forbindelse med vandspild på grund af ledningsbrud ved levering af vand fra almene vandforsyningsanlæg. Forudsætningen for eftergivelse ved vandspild er dog, at ledningsbruddet ikke skyldes, at forbrugeren har handlet forsætligt eller groft uagtsomt, og at der er udøvet rimelige foranstaltninger for at stoppe ledningsbruddet.

Det følger af forarbejderne til lovændringen, jf. 2000/1 LSF 158, at det alene er vandspild på grund af brud på skjulte installationer, der kan ske eftergivelse for. Den eftergivelse af vandafgift, der finder sted, skal stille forbrugeren neutralt. Det er derfor en forudsætning for eftergivelse af vandafgiften, at også vandprisen eftergives. Bestemmelsen i vandafgiftsloven giver dog ikke SKAT hjemmel til at træffe afgørelse om vandværkets eftergivelse af vandprisen. Imidlertid vil vandværkets eftergivelse af vandprisen være en forudsætning for, at vandafgiften kan eftergives. Eftergivelse forudsætter derfor enighed mellem vandværk og forbruger.

Der gøres opmærksom på, at de relevante bestemmelser i loven er blevet ændret ved senere lovændringer, jf. lov nr. 1336 af 19. december 2008 og lov nr. 522 af 12. juni 2009. De senere ændringer finder dog ikke anvendelse i det konkrete tilfælde, henset til at ændringerne har virkning fra den 1. januar 2009.

Miljøministeriets lovgivning

Miljøministeriet har ikke nogen bestemmelser i vandforsyningsloven eller i udstedte bekendtgørelser, der regulerer vandforsyningernes mulighed for at eftergive opkrævning af vandprisen ved et ledningsbrud efter vandmåleren. Vandforsyningen kan derfor som udgangspunkt beslutte om eftergivelse af vandprisen ved vandspild kan efterkommes for at kunne gøre en eftergivelse af vandafgiften muligt.

Der foreligger dog en række momenter der taler imod en eftergivelse af vandprisen ved spild efter vandmåleren. Forbrugeren har aftaget vandet og vandforsyningen har i den forbindelse haft en række omkostninger, herunder til oppumpning af grundvand, rensning, transport og belastning af ledningsnettet. En eftergivelse af vandprisen vil resultere i, at andre forbrugere vil dække for disse omkostninger, og at der foretages en økonomisk forskelsbehandling af forbrugere. Derudover fremgår det af vandforsyningslovens § 50, stk. 2, at ejendommens ejer skal sørge for, at vandindlægget, dvs. ledninger og installationer, holdes forsvarligt vedlige, og at enhver mangel snarest bliver afhjulpet. Vandforsyningerne opfordrer herunder forbrugere til at kontrollere vandmåleren løbende for at kunne opdage et brud på ledningsnettet efter vandmåleren hurtigst muligt.

Efter det altovervejende udgangspunkt om at forbrugeren skal betale for det vand, der tilledes kloakken kan en kommune, i dag et spildevandsforsyningselskab, efter en konkret vurdering reducere vandafledningsbidraget, også udover hvad der svarer til den vandmængde, der gives fritagelse for efter lov om afgift af ledningsført vand. Det er dog en forudsætning, at der foreligger dokumentation for ledningsbruddet samt dokumentation for, at vandet ikke er tilledt kloakken.

Nogle vandforsyninger og spildevandsforsyningselskaber har i henholdsvis deres regulativer og betalingsvedtægter fastsat regler for hvorledes situationer med et ledningsbrud efter vandmåleren og et ønske om eftergivelse af vandafgiften og vandprisen eller vandafledningsbidraget skal håndteres. Miljøministeriet anbefaler i vejledningerne at der bør fastsættes regler om dette.”

Økonomi- og Indenrigsministeriets udtalelse

1. Tilsynet med kommunerne varetoges indtil 1. juli 2013 af statsforvaltningen i den region, hvori kommunen er beliggende, jf. § 47 i lov om kommunernes styrelse (lovbekendtgørelse nr. 971 af 25. juli 2013). Det var således Statsforvaltningen Sjælland, der førte tilsyn med Guldborgsund Kommune. Efter 1. juli 2013 er de fem statsforvaltninger organiseret som en enhedsforvaltning. Statsforvaltningen fører fortsat tilsyn med kommunerne efter reglerne i lov om kommunernes styrelse.

Økonomi- og Indenrigsministeriet er ikke i almindelighed klageinstans for Statsforvaltningen, men ministeriet kan af egen drift tage spørgsmål om lovligheden af kommunale dispositioner og undladelser, som statsforvaltningen har udtalt sig om, op til behandling, når ministeriet skønner, at sagen er af principiel eller generel betydning eller har alvorlig karakter.

Det kommunale tilsyn er et retligt tilsyn. Tilsynsmyndighederne fører tilsyn med, at kommunerne overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder, herunder kommunale forskrifter, der er udstedt i medfør af denne lovgivning.

De kommunale tilsynsmyndigheder kan ikke tage stilling til, om kommunerne overholder principperne for god forvaltningsskik, eller om kommunernes dispositioner er rimelige eller hensigtsmæssige eller til spørgsmål om skønsudøvelse, så længe skønnet udøves inden for de rammer, der er fastsat i lovgivningen.

Der henvises til §§ 48 og 53, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse.

2. § 53, stk. 1, 1. pkt., i den dagældende lov om vandforsyning m.v. (lovbekendtgørelse nr. 71 af 17. januar 2007) (vandforsyningsloven) havde følgende ordlyd:

”§ 53. Kommunalbestyrelsen fastsætter anlægs- og driftsbidrag ved levering af vand fra den kommunale vandforsyning.”

§ 55, stk. 1 og 2, i samme lov havde følgende ordlyd:

”§ 55. For ethvert alment vandforsyningsanlæg skal der udfærdiges et regulativ, som skal indeholde nærmere regler om retten til forsyning fra forsyningsledningerne, herunder om forbruget skal måles ved vandmålere, og om grundejernes forpligtigelser med hensyn til vandindlæg. Regulativet kan endvidere indeholde andre bestemmelser af almindelig betydning for vandforsyningen.

Stk. 2. For kommunale vandforsyningsanlæg udfærdiges regulativet af kommunalbestyrelsen.”

§ 55, stk. 5 og 6, havde følgende ordlyd:

”Stk. 5. Miljøministeren kan udarbejde normalregulativer.

Stk. 6. Miljøministeren fastsætter nærmere regler om indførelse af vandmålere og betaling efter faktisk vandforbrug.”

Følgende fremgår blandt andet af Miljøstyrelsens vejledning nr. 4, 2002, Normalregulativ for kommunale vandforsyninger:

”10 Vandspild

10.1 Vand fra vandforsyningen må, bortset fra brand under indsats eller andre nødstilfælde, ikke benyttes til andet formål eller i større mængde end den benyttelse som vandforsyningen har fastsat, eller som med rimelighed kan antages at ville finde sted fra de tilladte vandinstallationer.

Spild af vand ved mangelfuld lukning af vandhaner eller ved anden uforsvarlig adfærd er forbudt.

Rindende vand må ikke bruges til køleformål medmindre vandforsyningen har givet særlig tilladelse hertil.

10.2 Hvis vandspild, som ovenfor nævnt, foregår fra vandinstallationer før afregningsmåleren, kan vandspildet forlanges betalt af ejendommens ejer ud over det almindelige driftsbidrag.

Størrelsen af vandspildet vil i så fald blive fastsat ved vandforsyningens skøn efter forhandling med ejeren.

(...)

13 Driftsbidrag

13.1 For alt leveret vand betales et driftsbidrag bortset fra vand til brandslukningsformål under indsats og de lovpligtige afprøvninger af brandhaner.

Driftsbidraget omfatter et bidrag pr. m³ vand og eventuelt tillige et fast årligt bidrag. Driftsbidrag kan forlanges betalt fra den dag hvor vandforsyningen har påbegyndt leveringen af vand til ejendommen. Bidragene skal fremgå af vandforsyningens takstblad.

(...)

13.5 For vandspild forårsaget af brud på skjulte vandinstallationer i ejendomme til boligformål, kan ejeren af en ejendom anmode vandforsyningen om eftergivelse af statsafgiften på ledningsført vand, jf. bestemmelserne herom i lovebekendtgørelse nr. 639 af 21. august 1998 om afgift af ledningsført vand, som senest ændret ved lov nr. 338 af 16. maj 2001.”

Ved lov nr. 338 af 16. maj 2001 (L 158 2000-01 Tillæg A, sp. 3926) om ændring af lov om afgift af ledningsført vand blev følgende bestemmelser indført i lovens § 25:

”Stk. 2. De statslige told- og skattemyndigheder kan over for virksomheder, der er registreret efter § 4, stk. 1, eftergive den del af afgiften, der vedrører vandspild forårsaget af brud på skjulte vandinstallationer i ejendomme til boligformål. Eftergivelse kan ske, når vandspildet kan dokumenteres henregnet til ejendommen på en sådan måde, at den registrerede virksomhed kan opkræve vederlag for vandspildet hos forbrugeren. Eftergivelsen sker efter reglerne i stk. 3-7.

Stk. 3. Den registrerede virksomhed anmoder de statslige told- og skattemyndigheder om eftergivelse på vegne af forbrugeren. Når forbrugeren anmoder den registrerede virksomhed om eftergivelse, skal den registrerede virksomhed indsende en anmodning til de statslige told- og skattemyndigheder. Den registrerede virksomheds anmodning til de statslige told- og skattemyndigheder om eftergivelse skal være skriftlig og begrundet.

Stk. 4. De statslige told- og skattemyndigheder kan kun eftergive afgiften i samme omfang, som den registrerede virksomhed afstår fra opkrævning af afgiften og fra opkrævning af vandprisen over for forbrugeren. Den registrerede virksomhed udsteder en kreditnota til forbrugeren på det eftergivne beløb inklusiv vandafgift. Endvidere kan de statslige told- og skattemyndigheder kun eftergive afgiften i samme omfang, som forbrugeren eftergiver afgiften og prisen for vandet over for lejere i ejendommen, når disse lejere i henhold til en lejeaftale betaler for vandforbruget.

Stk. 5. Eftergivelse gives ikke for den del af kravet, som er mindre end forbrugerenes årlige normalforbrug vedrørende den private bolig tillagt 300 m³. Hvis forbrugerenes normale afregningsperiode er mindre end et år, nedsættes mindstekravet forholdsmæssigt.

Stk. 6. Den registrerede virksomhed skal ikke medregne den vandmængde, der er eftergivet, i afgiftsgrundlaget efter § 7, stk. 1 og 2.

Stk. 7. Det er en forudsætning for at opnå eftergivelse efter stk. 2, at ledningsbruddet ikke kan tilregnes forbrugeren som forsættligt eller groft uagtsomt, og at der er udøvet rimelige foranstaltninger for at stoppe ledningsbruddet. Dette skal fremgå af anmodningen fra det almene vandforsyningsanlæg.”

Det fremgår blandt andet af de almindelige bemærkninger til lovens § 25, stk. 2-7, (Folketingstidende, Tillæg A, sp. 3928-3929) (som ændret ved lov nr. 338 af 16. maj 2001), at:

”1.1. Eftergivelse af vandafgift i forbindelse med vandspild på grund af ledningsbrud

Efter indførelsen af afgiften af ledningsført vand pr. 1. januar 1994 er der konstateret flere tilfælde, hvor forbrugere har måttet betale betydelige beløb i bl.a. afgift af vand, som hidrører fra ledningsbrud efter stikledningen til den enkelte husstand.

Da et centralt formål med vandafgiftsloven er at skabe et incitament til fortsatte forbedringer af ledningsnettet, indeholder vandafgiftsloven en regel, hvorefter vandværket skal betale afgift af mindst 90 pct. af den vandmængde, der er fremstillet. Særligt for mindre vandværker har dette betydet, at disse vandværker af økonomiske grunde har opkrævet afgiften i forbindelse med ledningsbrud hos den enkelte husstand, idet vandværket ellers ville komme ned under 90-pct.-grænsen. De større værker har sædvanligvis fordelt omkostningerne på samtlige tilsluttede gennem det faste bidrag.

I den nuværende affattelse af vandafgiftsloven eksisterer der en eftergivelsesregel i § 25, stk. 1, hvorefter den registrerede virksomhed kan opnå eftergivelse eller henstand med betalingen af afgiften samt renter og gebyrer på samme vilkår som fastsat i opkrævningslovens § 15 (før 1. januar 2001: momslovens § 83). Denne bestemmelse finder som hovedregel kun anvendelse over for det afgiftspligtige vandværk, og altså ikke over for den forbruger, som afgiften overvælttes på. Eftergivelse kan således som udgangspunkt kun finde sted på grund af forhold hos vandværket. Endvidere administreres denne eftergivelsesregel restriktivt. Told- og Skattestyrelsen har opgjort, at der har været 122 skriftlige anmodninger fra private forbrugere om eftergivelse af afgiften af i alt i underkanten af en kvart million kubikmeter vand. § 25, stk. 1, har kun kunnet finde anvendelse i 4 af disse sager, da vandværkets forhold som omtalt også skal indgå i vurderingen efter denne bestemmelse. Told- og Skattestyrelsen har desuden konstateret, at der ud over de skriftlige anmodninger har været en række telefoniske forespørgsler til told- og skatteregionerne, som ikke har ført til egentlige anmodninger om eftergivelse.

Vandspild kan imidlertid medføre en betydelig økonomisk belastning for husholdninger, som uforskyldt rammes af vandspild på grund af sprængte vandrør og lignende. Erfaringen viser, at der ofte er tale om ældre boliger, der bebos af ældre uden store indtægter.

Derfor foreslås indført en regel, som hviler på et objektive grundlag, som retter sig mod den enkelte forbruger og dennes forhold, og som på denne baggrund kan anvendes til at eftergive forbrugeren vandafgiften og momsens heraf i de enkelte sager ud fra en helt konkret bedømmelse af forholdene. Det er derfor under alle omstændigheder fundet rigtigst at gennemføre denne mere generelle ordning ved lovgivning.

(...)

Det har tillige været vurderet, om den ønskede effekt kan opnås ved at sænke grænsen for hvor stor en andel af den samlede vandproduktion, som værkerne under alle omstændigheder skal afregne afgift i forhold til. Denne andel er i dag på 90 pct. Af incitamentsmæssige årsager finder Skatteministeriet det imidlertid ikke ønskværdig at ændre denne. En fastholdelse af 90-pct.-grænsen - også ved eftergivelse af vandregningen ved vandspild - betyder i øvrigt, at det almene vandværk - for hverken at kunne tabe eller vinde i forbindelse med en eftergivelse - ikke skal medregne den vandmængde, hvoraf afgiften eftergives, ved beregningen af, om grænsen på 90 pct. er overholdt. Forslaget lægger derfor op til, at et eftergivet vandspild ikke skal medregnes ved beregningen i forhold til 90-pct.-grænsen.

Endelig har det været vurderet, om en eventuel eftergivelsesregel også skulle omfatte den statslige spildevandsafgift. Spildevandsafgiften betales til statskassen af spildevandsanlægget, og altså ikke af den almene vandforsyning. Afgiften overvælttes på den enkelte forbruger gennem det kommunale vandafledningsbidrag. Det er derfor ikke fundet hensigtsmæssigt at etablere særskilt hjemmel til eftergivelse af spildevandsafgiften. Dette betyder imidlertid ikke, at forbrugeren, der opnår eftergivelse, skal betale spildevandsafgiften. Denne vil normalt blive eftergivet

som en del af det kommunale vandafledningsbidrag. Allerede i dag er det almindeligt, at kommunerne eftergiver vandafledningsbidraget, blandt andet ud fra en betragtning om, at vandspildet som regel ikke belaster spildevandsanlæggene, men i stedet siver ned i grundvandet eller udledes på samme måde som regnvand. For så vidt angår de gamle sager har der Skatteministeriet bekendt kun været en enkelt sag, hvor kommunen ikke har villet eftergive det kommunale vandafledningsbidrag. Denne praksis med eftergivelse af vandafledningsbidraget forudsættes videreført.

(...)

Derudover er vandafgiftslovens incitament til at sikre en kontinuerlig forbedring af vandforsyningssystemet fuldt bevaret for så vidt angår det fælles ledningsnet i et alment vandforsyningsanlæg, hvilket vil sige hoved-, forsynings- og stikledning. Eftergivelse kan således kun tillades, når vandspildet sker i eller efter jordledningen hos den enkelte forbruger. Hermed skabes der overensstemmelse mellem de vandinstallationer, hvori vandspild kan medføre eftergivelse, og de vandinstallationer, som den enkelte forbruger er ansvarlig for i medfør af vandforsyningslovens § 50.”

Af de specielle bemærkninger til lovens § 25, stk. 2-7, (Folketingstidende, Tillæg A, sp. 3931-3932) fremgår blandt andet, at:

”Det er kun vandspild på grund af brud på skjulte installationer, der kan ske eftergivelse for. (...)

Forslaget begrænser eftergivelsesordningen til private ejendomme til boligformål. (...)

At vandspildet skal være sket på grund af brud betyder, at vandspild på grund af defekter, som ikke kan betegnes som brud, ikke giver ret til eftergivelse.

(...)

Til stk. 3

Det foreslås, at det altid er vandværket, der over for told- og skatteregionen på vegne af forbrugeren skriftligt og begrundet anmoder om eftergivelse af vandafgift. En sådan indstilling kan ske på foranledning af vandværket. Normalt vil indstillingen dog ske på baggrund af en forbrugers anmodning til vandværket om eftergivelse. I dette tilfælde er det fundet nødvendigt at sikre, at forbrugeren rent faktisk har mulighed for at få sin sag behandlet.

(...)

Til stk. 4

Den eftergivelse af vandafgift, der finder sted, skal stille forbrugeren neutralt. Det er derfor en forudsætning, at også vandprisen eftergives. Bestemmelsen giver dog ikke told- og skattemyndighederne hjemmel til at træffe afgørelse om vandværkets eftergivelse af vandprisen. Imidlertid vil vandværkets eftergivelse af vandprisen være en forudsætning for, at vandafgiften kan eftergives. Eftergivelse forudsætter derfor enighed mellem vandværk og forbruger.

Det forudsættes tillige, at vandværket faktisk fakturerer vandprisen inklusiv afgift til forbrugeren i form af en endelig afregning. Såfremt der opnås eftergivelse, skal vandværket herefter udstede en kreditnota til forbrugeren.

Hvis forbrugeren som ejer af en ejendom har udlejet denne, vil vandforbruget normalt blive betalt af lejeren. Såfremt ejeren af ejendommen ikke viderebetaler en eventuel eftergivelse, vil

dette medføre en uberettiget vinding hos ejeren. I sådanne tilfælde forudsætter eftergivelsen derfor, at det er lejeren, der i sidste ende modtager eftergivelsen. Dette kan for eksempel sikres gennem opnåelse af forbrugers skrftlige accept af, at de statslige told- og skattemyndigheder og vandværket udbetaler beløbet direkte til lejeren.

Til stk. 5

Det foreslås, at der indføres en fast mindstegrænse for hvor stor en del af vandspildet, som kan eftergives. Eftergivelsen foreslås begrænset til det vandspild, der ligger ud over det årlige normalforbrug af vand tillagt 300 m³. Hermed gives også forbrugeren et incitament til at forsøge at begrænse vandspild gennem ledningsbrud.

(...)

Til stk. 6

Det er af betydning, at der ikke forrykkes på vandafgiftslovens incitamentsvirkninger i forhold til etableringen og vedligeholdelsen af et stadigt bedre vandforsyningssystem. Det findes derfor bedst i overensstemmelse hermed, at den mængde vand, som der eftergives betaling for, ikke skal indgå i vandværkets beregning af 90-pct.-grænsen. Derved vil vandværket hverken tabe eller vinde i forbindelse med en eftergivelse. Dette ville ellers være tilfældet, såfremt krediteringen af vandspildet bragte den samlede fakturerede mængde ned under 90 pct.

Til stk. 7

Det foreslås, at en forudsætning for eftergivelse er, at vandspildet ikke må anses som udslag af grov uagtsomhed eller forsætlighed. Ligeledes forudsættes det i lovforslaget, at vandspildet forsøges begrænset. Det vil derfor normalt være nødvendigt at udføre tilstrækkelige reparationsarbejder, hvilket bør dokumenteres ved, at anmodningen vedlægges en kopi af regningen fra den VVS-installatør, der har repareret skaden. Da forbrugere ikke kan forpligtes til at opbevare regnskabsbilag, bør der ikke lægges særlig vægt på dette moment for så vidt angår sager, der er opstået før lovens vedtagelse, jf. bemærkningerne til § 2.”

§ 25 i lov om afgift af ledningsført vand, jf. lovbekendtgørelse nr.639 af 21. august 1998, som ændret senest ved § 74 i lov nr. 428 af 6. juni 2005, blev ophævet ved lov nr. 1336 af 19. december 2008 om ændring af kildeskatteloven, opkrævningsloven, udpantningsloven og forskellige andre love (Konsekvensændringer som følge af lov om inddrivelse af gæld til det offentlige). Bestemmelsen blev efterfølgende genindført i § 24 i lov om afgift af ledningsført vand ved lov nr. 522 af 12. juni 2009, og bestemmelsen er således fortsat gældende.

Af Normalregulativ for Nysted Kommunale Vandforsyning, som den i sagen omhandlede ejendom ifølge oplysning fra Guldborg Kommune er omfattet af, fremgår blandt andet, at:

”1.1. Dette regulativ er udfærdiget i medfør af § 55 i lov om vandforsyning m.v. vandforsyningsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 130 af 26. februar 1999, som senest ændret ved lov nr. 145 af 25. marts 2002.

(...)

Regulativet er stadfæstet af Miljøstyrelsen den 13. marts 2003.

1.2. Bestemmelserne om fastsættelse af anlægs- og driftsbidrag har hjemmel i vandforsyningslovens § 53, stk. 1.

(...)

10.2 Hvis vandspild, som ovenfor nævnt, foregår fra vandinstallationer før afregningsmåleren, kan vandspildet forlanges betalt af ejendommens ejer ud over det almindelige driftsbidrag.

Størrelsen af vandspildet vil i så fald blive fastsat ved vandforsyningens skøn efter forhandling med ejeren.

(...)

13.5 For vandspild forårsaget af brud på skjulte vandinstallationer i ejendomme til boligformål, kan ejeren af en ejendom anmode vandforsyningen om eftergivelse af statsafgiften på ledningsført vand, jf. bestemmelserne herom i lovbekendtgørelse nr. 639 af 21. august 1998 om afgift af ledningsført vand, som senest ændret ved lov nr. 338 af 16. maj 2001.

Når vandforsyningen [har] modtaget en sådan anmodning, skal vandforsyningen indsende en skriftlig og begrundet anmodning om eftergivelse til de statslige told- og skattemyndigheder.”

3. På grundlag af de foreliggende oplysninger har Økonomi- og Indenrigsministeriet fundet anledning til at udtale sig om, hvorvidt en kommunalbestyrelse efter reglerne i vandforsyningsloven sammenholdt med lov om afgift af ledningsført vand uden udtrykkelig begrundelse kan undlade at imødekomme ansøgningen om eftergivelsen af vandprisen i tilfælde af vandspild, der er forårsaget af brud på skjulte vandinstallationer i ejendomme til boligformål, jf. den dagældende § 25, stk. 2, i lov om afgift af ledningsført vand.

Det er til sagen oplyst, at Miljøministeriet ikke har fastsat bestemmelser i vandforsyningsloven eller i bekendtgørelser udstedt i medfør heraf, der regulerer vandforsyningernes mulighed for at eftergive opkrævningen af vandprisen ved et ledningsbrud efter vandmåleren. Det er derfor Naturstyrelsens opfattelse, at vandforsyningen som udgangspunkt skal beslutte, om eftergivelse af vandprisen ved vandspild kan efterkommes for at kunne gøre eftergivelse af vandafgiften mulig. Skatteministeriet har endvidere oplyst, at der i den dagældende § 25, stk. 2-7, i lov om afgift af ledningsført vand var fastsat regler om eftergivelse af vandafgiften i forbindelse med vandspild på grund af ledningsbrud ved levering af vand fra almene vandforsyningsanlæg. Det er en forudsætning for eftergivelse af vandafgiften, at også vandprisen eftergives.

Økonomi- og Indenrigsministeriet lægger på baggrund af ressortministeriernes oplysninger til grund, at en kommune har hjemmel til i særlige tilfælde at eftergive opkrævningen af vandprisen i tilfælde af vandspild forårsaget af brud på skjulte vandinstallationer i private ejendomme til boligformål. Skattemyndighedernes adgang til i disse tilfælde at eftergive vandafledningsafgift forudsætter, at kommunen har hjemmel til at eftergive opkrævningen af vandprisen, eftersom adgangen til at eftergive vandafledningsafgiften er betinget af, at opkrævningen af vandprisen eftergives.

Det er endvidere ministeriets opfattelse, at en kommune ikke som følge af reglerne om eftergivelse af vandafledningsafgiften i tilfælde af vandspild i lov om afgift af ledningsført vand og i vandforsyningsloven er forpligtet til at eftergive vandprisen i alle tilfælde. Det er dog ministeriets opfattelse, at kommunen i hvert tilfælde skal foretage en konkret og individuel vurdering.

Efter ministeriets opfattelse forudsætter reglerne om eftergivelse af vandafledningsafgift, at kommunen foretager en konkret og individuel vurdering af, om opkrævning af vandprisen over for forbrugeren skal eftergives i tilfælde af vandspild forårsaget af brud på skjulte vandinstallationer i private ejendomme til boligformål og ikke på forhånd afskærer sig herfra. Formålet med reglerne er bl.a. at give mulighed for ”ud fra en helt konkret bedømmelse af forholdene” at eftergive forbrugeren vandafgiften bl.a. på grund af, at vandspild kan medføre ”en betydelig økonomisk belastning for husholdninger, som uforskyldt rammes af vandspild på grund af sprængte vandrør og lignende”, jf. de almindelige bemærkninger til den dagældende § 25, stk. 2-7, i lov om afgift af ledningsført vand. Hertil kommer, at den registrerede virksomhed i tilfælde af en anmodning fra forbrugeren om eftergivelse i alle tilfælde skal indsende anmodningen til de statslige told- og skattemyndigheder, uanset om den registrerede virksomhed har eftergivet opkrævningen af vandprisen eller ej, jf. den dagældende § 25, stk. 3, i lov om afgift af ledningsført vand, og at denne fremgangsmåde er indført for ”at

sikre, at forbrugeren rent faktisk har mulighed for at få sin sag behandlet”, jf. de specielle bemærkninger til bestemmelsen.

Ministeriet bemærker i øvrigt, at der er en almindelig forvaltningsretlig formodning imod, at en myndighed lovligt kan opstille regler, der afskærer eller begrænser en skønsmæssig afvejning. Som udgangspunkt er en forvaltningsmyndighed forpligtet til i hvert enkelt tilfælde at inddrage relevante og saglige kriterier og i forhold hertil træffe en afgørelse efter en konkret vurdering.

Der kan herved henvises til Poul Andersen, Dansk Forvaltningsret, 5. udgave (1965), side 357, Hans Gammeltoft-Hansen mfl., Forvaltningsret, 2. udgave (2002), s. 209, Jens Garde mfl., Forvaltningsret – Almindelige emner, 5. udgave (2009), s. 271 ff., Ugeskrift for Retsvæsen 1983, side 349 H, og FOU 2009 4-5.

Berettigelsen af interne regler vil som udgangspunkt afhænge af, om lovgrundlaget giver holdepunkter herfor, jf. FOU 2013-5. Som det fremgår ovenfor, finder ministeriet dog ikke, at der i retsgrundlaget på dette område kan findes støtte for en sådan afskæring af skønsudøvelsen.

Det er således ikke lovligt, såfremt en kommune har en fast administrativ praksis, hvorefter der aldrig kan ske eftergivelse af vandprisen i tilfælde af konstateret vandspild.

Økonomi- og Indenrigsministeriet lægger til grund, at Guldborgsund Kommune har haft en praksis om aldrig at eftergive vandprisen i tilfælde af vandspild som følge af ledningsbrud. Denne praksis indebærer efter ministeriets opfattelse, at der ikke er nogen mulighed for individuel stillingtagen. På den baggrund finder ministeriet, at kommunens praksis må anses for at afskære skønnet og dermed som udgangspunkt er ulovlig.

Dette udgangspunkt om forbud mod ”skøn under regel” kan for så vidt angår adgangen til at begrænse afvejningen fraviges ud fra hensynet til den administrative sagsbehandling.

Der kan herved henvises til Bent Christensen, Forvaltningsret – Opgaver - Hjemmel – Organisation, 1997, side 175, og Ugeskrift for Retsvæsen 1993, side 307 H.

Økonomi- og Indenrigsministeriet finder imidlertid ikke ud fra de foreliggende oplysninger grundlag for at antage, at antallet af ansøgninger i Guldborgsund Kommune om eftergivelse af vandprisen i tilfælde af ledningsbrud har et sådant omfang, at en intern regel, der begrænser afvejningen, allerede af den grund vil være lovlig.

Er den regel, der afskærer eller begrænser en skønsmæssig afvejning, sagligt begrundet, kan behovet for forudsigelighed og ligebehandling samt praktiske administrative hensyn tale for den pågældende faste regel, jf. Ugeskrift for Retsvæsen 2009, side 2405 H, og Per Magid m.fl., Højesteret – 350 år, s. 268 ff. Ministeriet finder imidlertid som ovenfor nævnt, at kommunens praksis om aldrig at eftergive vandprisen i tilfælde af vandspild som følge af ledningsbrud ikke er sagligt begrundet.

Økonomi- og Indenrigsministeriet er på denne baggrund enig i den retsopfattelse, som Statsforvaltningen har givet udtryk for i sin udtalelse, og finder således, at Guldborgsund Kommune ikke uden udtrykkelig begrundelse kan undlade at imødekomme en ansøgning om eftergivelse af vandprisen i tilfælde af vandspild forårsaget af brud på skjulte vandinstallationer som i sagen vedrørende ejendommen [X].

Økonomi- og Indenrigsministeriet foretager herefter ikke yderligere i sagen.

Kopi af dette brev er sendt til advokat [A], Advodan Nakskov, og Statsforvaltningen som en orientering om ministeriets retsopfattelse.

Med venlig hilsen
Christina Ekmann